

deutschen und Slaven gekommen; doch fällt auf, dass Uifila *sabbatô dags* ohne Nasalirung sagt (vgl. got. *aikklesjô* gegen westgerm. *kirika* aus *κῆρικόν*). — Az Indg. Forsch. legujabb, 4. kötetében az *Anzeiger* 98. lapján, egy Gröber folyóiratában megjelent francia szövejtő cikk ismertetésében olvassuk: *Samedi*. Über die verschiedenen Benennungen des Sonnabends. Behandelt *mb* in ahd. *sambaztac*, vgl. jüd. nachbibl. *Sambation, Sabbation, Sabbath*-fluss. Auch vulgärgriech. ist der Übergang $\beta\beta$ zu $\mu\beta$ öfters belegt. — Most az $\mu\beta$ -hangú alakot régi görög és latin népnyelvi formának bizonyítja Meyer G., ki az Indg. Forsch. 4. kötetében állítja össze a *szombat* név történetét. S legújabban Schulze V. is bőven tárgyalja a *szombatot* a Kuhn-féle Zeitschr. 33: 366.]

Vitéz. — Ószl. *vitezi*, **vitegju*, = óesz. *vikingir*.

Szolga. Ide iktatjuk u. a. folyóiratból (15:479) Zubaty József véleményét a *szolga* szónak kelta eredetéről: «Slav. *sluga* «Diener» hält Miklosich für einen Angehörigen der ursprachlichen Wurzel *kleu-* «hören» indem er lat. *cliens, cliens* in Vergleich bringt. Mir will es scheinen, dass schon der Begriff «*Diener*» selbst einen fremden Ursprung des Wortes wahrscheinlich macht. Es gehört vielleicht zu ir. *sluagh* m. «an army, multitude, host legion, people» (welsh *llu*): da das Wort allgemein Slavisch ist, dürfte in demselben die uralte Entlehnung eines Keltischen Wortes vorliegen, welches etwa «(bewaffnetes) Gefolge» bedeutet haben mag.»

SIMONYI ZSIGMOND.

Valaki. A *vala-ki, vala-mi* szók magyarázatához (l. 24: 368. l.) fontos adatok még: votják *olo-kin* *valaki, olo-mar* *valami, olo-kitin* valahol, *olo-kočä* valamilyen stb. s ezek mellett *olo, oloj* (Sar.), *ulaj* (Mal.) talán; *olo—olo* talán-talán, vagy vagy, akár-akár (pl. *oloj duno, oloj duntäm* akár drága, akár olcsó). Tekintve hogy a votjában az «esse» ige alakjai: *vil-* (inf. *vilni*, part. perf. *viläm* stb.), *van* («van; lévő»), *val* («vala»), nem valószínű, hogy az *olo, oloj* hozzájuk tartozzék, mi egyszersmind arra is világot vet, hogy a magy. *vala-ki* és *val-, vol-* ige csak esetleges hangzásbeli összehatalálkozások. Ellenben etimologiai kapcsolatban állhatnak a votj. *olo* és egyéb rokonnyelvi párjai a magy. *vagy* kötőszóval, melyet Simonyi (Magy. Kötőszók 120. l.) a *val-* «esse» ige származékának magyaráz. A tatár *ällä* «talán, vagy talán», Budagov szerint *älä* elszigetelten áll a törökségben; valószínűleg a népnyelvi orosz *ali, äli* (= или) «vagy, vagy talán» átvétele.

MUNKÁCSI BERNÁT.